

Examen de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiaari
26 noiembrie 2021 – 07 aprilie 2022

PROBA SCRISĂ
DREPT CIVIL ȘI DREPT PROCESUAL CIVIL
26 februarie 2022

JUDECĂTORI/PERSONAL ASIMILAT MAGISTRAȚILOR

BAREM

VARIANTA NR. 2

SUBIECTUL I – DREPT CIVIL: 2 puncte

Din perspectiva *interesului* exercitării acțiunii: (0,10 pcte)

- prin acțiunea revocatorie, se urmărește ocrotirea unui interes privat, respectiv conservarea drepturilor creditorului, conform art. 1558 din Codul civil; (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

- prin acțiunea în nulitate pentru cauză ilicită, se urmărește ocrotirea interesului general, potrivit art. 1247 alin.1 Cod Civil; (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

Din perspectiva *persoanei* care exercită acțiunea: (0,10 pcte)

- acțiunea revocatorie poate fi exercitată doar de creditorul care deține o creanță certă la data introducerii acțiunii, împotriva debitorului care a încheiat actul juridic cu fraudarea drepturilor sale (art. 1562 alin.1 și art. 1563 din Codul civil); (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

- acțiunea în nulitate pentru cauză ilicită poate fi invocată de orice persoană interesată (art. 1247 alin.2 Cod civil); (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

Din perspectiva *termenului de prescripție* în care poate fi exercitată acțiunea: (0,10 pcte)

- în cazul acțiunii revocatorii, termenul este de un an (dacă prin lege nu se prevede altfel), care curge de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat (art. 1564 Cod civil); (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

- în cazul acțiunii în nulitate pentru cauză ilicită, acțiunea este imprescriptibilă, în principiu, conform art. 1249 alin.1 Cod civil; (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

Din perspectiva *efectelor* admiterii acțiunii: (0,10 pcte)

- în cazul acțiunii revocatorii, hotărârea judecătorească produce efecte *inter partes*, întrucât actul juridic atacat rămâne valabil, însă devine inopozabil total/partial, în limitele prejudiciului suferit, față de creditorul care a introdus acțiunea și față de toți ceilalți creditori care, putând introduce acțiunea, au intervenit în cauză (art. 1565 alin.1 din Codul civil); (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

- în cazul acțiunii în nulitate pentru cauză ilicită, hotărârea judecătorească produce efecte *erga omnes*, actul juridic fiind considerat a nu fi fost niciodată încheiat, desființarea acestuia atrăgând, în condițiile legii, desființarea actelor subsecvente, încheiate în baza lui și restituirea, în natură sau prin echivalent, a prestațiile primite (art. 1254 Cod civil). (0,20 pcte, din care 0,05 pct indicarea textului)

Subiectul II – Drept procesual civil: 2 puncte

1. *Învestirea instanței - art.192 alin.1 C.pr.civ. (0,10 pcte)*

Instanța nu se sesizează din oficiu, ea trebuie sesizată de cel interesat sau, în cazurile prevăzute de lege, de alte organe sau persoane. Excepțiile vizează situațiile în care instanța sesizată cu o cerere principală, va soluționa, din oficiu, anumite cereri accesorii. (0,30 pcte)

2. *Stabilirea cadrului procesual obiectiv și subiectiv (0,10 pcte)*

Prin cererea de chemare în judecată, este stabilit cadrul procesual subiectiv, sub aspectul părților, precum și cel obiectiv, sub aspectul pretenției formulate și a motivelor care o justifică. Acest cadru conturează limitele judecătii, care pot fi modificate ulterior, în condițiile legii, prin chemarea în judecată a altor persoane, modificarea pretențiilor, modificarea cauzei; (0,30 pcte)

3. *Stabilirea instanței competenței(0,10 pcte)*

- efectul operează în cadrul competenței alternative; (0,30 pcte)

4. *Întreruperea prescripției - 2537 pct.2 C.civ. (0,10 pcte)*

- introducerea cererii de chemare în judecată semnifică ieșirea din pasivitate a titularului dreptului, condiționat de o conduită procesuală ulterioară diligentă; prescripția este întreruptă, până la soluționarea definitivă a cauzei. Efectul se produce, chiar dacă cererea este depusă la un organ de jurisdicție necompetent, sau dacă cererea este nulă, pentru condiții de formă. (0,30 pcte)

- *punerea în întârziere a pârâtului- art.1522 alin.1 C.civ. (0,10 pcte)*

Debitorul poate fi pus în întârziere de către creditor prin cererea de chemare în judecată. (0,30 pcte)

Sau (punctaj alternativ)

- *punerea în întârziere a pârâtului- art.1522 alin.5 C.civ. (0,10 pcte)*

Dacă anterior debitorul nu a fost pus în întârziere prin notificare sau de drept, cererea de chemare în judecată conferă acestuia dreptul de a executa obligația într-un termen rezonabil, calculat de la data când cererea i-a fost comunicată. (0,30 pcte)

Subiectul III (speță) – Drept civil și drept procesual civil

Drept civil: 5 puncte

1. Acțiunea promovată de reclamantă este una revocatorie, reglementată de art. 1562 din Codul civil. (0,10 pcte)

Pentru a putea fi exercitată acțiunea revocatorie, potrivit art. 1562 și art. 1563 din Codul civil, se impun a fi îndeplinite următoarele condiții: creanța să fie certă (0,10 pcte) și, de regulă, anterioară actului (0,10 pcte) atacat, actul încheiat de către debitor cu un terț să fi cauzat un prejudiciu creditorului reclamant (0,10 pcte), să existe fraudă debitorului (0,10 pcte) și complicitatea terțului la fraudă debitorului, dacă actul este cu titlu oneros (0,10 pcte).

Cu privire la *caracterul cert* și anterior al creanței: (0,10 pcte)

- potrivit art. 663 alin.2 din Codul de procedură civilă, constituie creanță certă cea a cărei existență neîndoielnică rezultă din însuși titlul executoriu, necontestat, condiția fiind îndeplinită în raport cu suma menționată în contractul de împrumut; (0,10 pcte)

- reclamanta a făcut dovada că data încheierii contractului de împrumut, autentificat sub nr.ZZZ/01.01.2018 este anterioară contractului de donație autentificat sub nr.YYY/23.12.2018, cu privire la care solicită constatarea inopozabilității. (0,10 pcte)

Cu privire la *prejudiciul suferit* de reclamantă: (0,10 pcte)

- pârâtul CV și-a creat o stare de insolvabilitate prin încheierea actului juridic cu titlu gratuit, în condițiile în care nu rezultă existența altor venituri sau bunuri apte de a acoperi debitul solicitat; **(0,10pcte)**

- reclamanta a făcut dovada demersurilor efectuate în cursul executării silite din care rezultă că pârâtul CV nu dispune de alte mijloace materiale pentru acoperirea creanței. **(0,10 pcte)**

Cu privire la *frauda debitorului*: **(0,10 pcte)**

- încheind un act juridic, ulterior demarării executării silite în temeiul titlului executoriu reprezentat de contractul de împrumut, și înstrăinând, cu titlu gratuit, unicul bunul imobil care se afla în patrimoniul său, pârâtul CV a avut cunoștință de rezultatul păgubitor al actului; **(0,20 pcte)**

- a urmărit acest rezultat, în condițiile în care, pe parcursul executării silite, a solicitat o eșalonare a plății, în rate lunare, cunoscând că nu are mijloace de plată. **(0,10 pcte)**

În ceea ce privește *complicitatea terțului* la fraudă debitorului: **(0,10 pcte)**

- din interpretarea prevederilor art. 1562 alin. 2 din Codul civil, rezultă că cerința legală este prevăzută, exclusiv, în privința contractelor cu titlu oneros sau a plății făcute în executarea unui asemenea contract; **(0,10 pcte)**

- în privința actelor cu titlu gratuit, este suficientă a fi dovedită fraudă debitorului, întrucât terțul are de apărut un avantaj patrimonial gratuit, spre deosebire de creditor, care are de evitat un prejudiciu; **(0,10 pcte)**

- fiind vorba de un act cu titlu gratuit, nu se impune analiza intenției de fraudare din partea donatarei, după cum nu prezintă relevanță buna-credință a acesteia, invocată în apărare **(0,10pcte)**.

2. Apărările pârâtei CC vor fi înlăturate pentru următoarele motive: **(0,25 pcte)**

- potrivit art. 1281 din Codul civil, contractual este opozabil terților; **(0,20 pcte)**

- fiind reglementată ca o excepție de la principiul opozabilității față de terți a contractului, simulația reprezintă operațiunea juridică în cadrul căreia, printr-un act juridic public, aparent, se creează o altă situație juridică decât cea stabilită printr-un act secret; **(0,35 pcte)**

- sancțiunea care intervine în materie de simulație constată în inopozabilitatea față de terții de bună-credință a situației juridice create prin actul secret; **(0,35 pcte)**

- în cauză, s-a invocat simulația prin deghizare totală, operațiune juridică, prin care părțile urmăresc să ascundă natura juridică reală a contractului de partaj voluntar, cu un contract de donație; **(0,25 pcte)**

- actul/contractul de partaj voluntar reprezintă actul secret **(0,25 pcte)** și nu poate fi opus reclamantei, în calitate de terț **(0,25 pcte)**. Acest aspect rezultă din interpretarea per a contrario a prevederilor art. 1289 alin. 1 din Codul civil; **(0,35 pcte)**

- reclamanta s-a întemeiat cu bună-credință pe înscrierile în cartea funciară, din care rezultă că, la data încheierii contractului de împrumut, pârâtul CV era titularul cotei-părți de 1/2 din dreptul de proprietate asupra imobilului ce face obiectul contractului public de donație; **(0,25 pcte)**

- regulile referitoare la proba simulației reglementate de art. 1292 din Codul civil se aplică atunci când ea este invocată de către terți împotriva părților, ori în raporturile dintre părți. **(0,25 pcte)** În speță, nu este în discuție proba simulației, ci chiar efectele specifice acesteia, așa încât indiferent de dovedirea caracterului simulat al actului public, terțul de bună credință este îndreptățit să se întemeieze pe acesta. **(0,25 pcte)**

Drept procesual civil: 5 puncte

1. Soluția dată asupra excepției perimării este corectă. **(3 pcte)**

- regula de calcul al termenelor procedurale socotite pe luni este stabilită de art. 182 alin. (1) din Codul de procedură civilă care prevede că ele se împlinesc la ora 24,00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură. **(0,50 pcte)**

- art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care limitează programul de depunere a actelor de procedură la sediul instanței, reprezintă o normă derogatorie de la regula instituită prin art. 182 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul că limitează termenele de depunere a actelor de procedură, socotite pe zile, săptămâni, luni sau ani, în funcție de programul de lucru al instanțelor. **(0,50 pcte)**

- în același timp, dispozițiile art. 183 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă reprezintă norme speciale în raport cu art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, **(0,50 pcte)**

- pentru situația în care actul de procedură este transmis prin fax ori poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe săptămâni, luni sau ani, zile, ora la care încetează activitatea instanței, se aplică regula instituită prin art. 182 alin. (1) din Codul de procedură civilă **(0,50 pcte)** și se consideră că actul de procedură transmis prin intermediul acestor mijloace de comunicare în ultima zi a termenului și recepționat de faxul sau calculatorul instanței, anterior orei 24,00 a acestei zile, este depus în termen. **(0,50 pct)**

- cererea de repunere pe rol înregistrată înăuntrul termenului de 6 luni, transmisă prin fax, chiar ulterior orei la care încetează programul de lucru al instanței, însă recepționat de faxul instanței până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului procedural, este prezumată de lege ca depusă în termen. **(0,50 pcte)**

Notă: prevederile legale enunțate au fost interpretate, în acest sens, printr-o decizie de către Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

2. Soluția de suspendare a cauzei până la soluționarea cererii de recuzare nu este corectă. (2 pcte)

- formularea unei cereri de recuzare nu determină suspendarea judecății, astfel cum rezultă din prevederile art. 49 alin.2 din Codul de procedură civilă, singurul impediment fiind reprezentat de doar de pronunțarea soluției în cauză ce nu poate avea loc decât după soluționarea cererii de recuzare. **(1 pcte)**

- cererea de recuzare a fost formulată de către pârâta CC la termenul de judecată la care au fost puse în discuție probele solicitate, urmând a fi administrate la un termen ulterior, prin citarea pârâtului CV pentru a se prezenta personal interogatoriu, astfel că instanța nu avea temei legal pentru a dispune suspendarea cauzei și nu amânarea ei. **(1 pcte)**

Notă: prevederile legale enunțate au fost interpretate, în acest sens, printr-o decizie de către Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

Subiectul IV (lucrare cu caracter practic) – Drept civil și drept procesual civil – judecători

Drept procesual civil – judecători 3 puncte

+ 3 puncte

Drept civil – judecători 3 puncte

+ 3 puncte

Subiectul IV (lucrare cu caracter practic) – Drept civil și drept procesual civil – personal asimilat magistraților

Cerințe drept procesual civil – personal asimilat magistraților: 3 puncte

Respinge excepția lipsei calității procesuale active (0,30 pcte) ca neîntemeiată. (0,30 pcte)
Admite acțiunea. (0,30 pcte)
Dispune anularea contractului de vânzare încheiat între B. și C (0,3 pcte) și repunerea părților în situația anterioară. (0,30 pcte)
Cu apel (0,15 pcte) în 30 de zile de la comunicare. (0,30 pcte) Apelul se depune la Tribunalul București. (0,30 pcte)
Pronunțată în ședință publică (0,15 pcte) azi, 26.02.2022. (0,30 pcte)
Semnătura judecător (0,30 pcte)

Cerințe drept civil – personal asimilat magistraților: 3 puncte

1. *Excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului este neîntemeiată.* (0,20 pect)
- art. 629 alin. (2) C. civ. prevede, în mod expres, că înstrăinătorul poate să ceară anularea actului de înstrăinare subsecvent încheiat cu nerespectarea clauzei de inalienabilitate. (0,40 pcte)
În speță, donatorul a optat pentru introducerea acțiunii în anulare, legitimitatea procesuală activă pentru exercitarea acestei acțiuni fiind expres prevăzută de lege. (0,40 pcte)
2. *Acțiunea reclamantului este întemeiată*, urmând a fi admisă pentru următoarele motive: (0,20 pcte)
- clauza de inalienabilitate este valabilă în condițiile prevăzute de art. 626 și art. 627 alin. (1) C. civ. (0,20 pcte), conform cărora proprietarul poate să consimtă la limitarea dreptului său prin acte juridice, dacă nu încalcă ordinea publică și bunele moravuri. Prin convenție se poate interzice înstrăinarea unui bun, pentru o durată de cel mult 49 de ani și dacă există un interes serios și legitim; (0,20 pcte)
- conform datelor speței, clauza de inalienabilitate este valabilă, fiind stipulată în considerarea unui interes serios și legitim, bazat pe voința tatălui de a asigura fiului său o locuință în localitatea în care urmează cursurile universitare, astfel încât problema locativă a studentului să nu constituie o piedică în demersul început și în obiectivul de finalizare a facultății; (0,20 pcte)
- totodată, a fost stabilită pe o perioadă de timp limitată, fiind îndeplinite și formalitățile de publicitate imobiliară pentru a asigura opozabilitatea interdicției de înstrăinare față de terți; (0,20 pcte)
- nerespectarea clauzei de inalienabilitate de către dobânditor atrage sancțiunea anulării actului de înstrăinare, conform art. 629 alin.2 Cod civil. (0,20 pcte) Pârâțul B. a încălcat clauza din contractul de donație, prin care s-a stipulat interdicția de înstrăinare a imobilului donat mai înainte de finalizarea studiilor universitare în cadrul Facultății de Medicină din București; (0,20 pcte)
- pârâțul B avea posibilitatea de a transmite, prin act juridic între vii, în mod valabil dreptul de proprietate asupra respectivului bun, mai înainte de împlinirea termenului stipulat pentru interdicția înstrăinării, în condițiile prevăzute de art. 627 alin. (2) C. civ. (0,20 pcte) Astfel, acesta putea fi autorizat de instanță să dispună de bun, dacă interesul care a justificat clauza de inalienabilitate a bunului a dispărut sau dacă un interes superior o impune; (0,20 pcte)
- interesul invocat de pârâțul B, respectiv dorința obținerii unor mijloace financiare necesare continuării studiilor în străinătate, nu împiedică aplicarea sancțiunii nulității actului subsecvent, atât timp cât, prealabil înstrăinării, pârâțul nu s-a adresat instanței judecătorești pentru a obține încuviințarea în vederea încălcării interdicției de înstrăinare și a se analiza superioritatea interesului invocat de către dobânditor față de interesul avut în vedere de înstrăinător la stipularea cauzei. (0,20 pcte)

Total: Drept civil - 10 puncte
Drept procesual civil – 10 puncte

